

Zalecenia Rady Ministrów
w sprawie stosowania przez administrację rządową klauzul społecznych
w zamówieniach publicznych

I. WSTĘP

Rada Ministrów uznaje, że ograniczanie problemów społecznych oraz łączenie wzrostu gospodarczego z lepszymi warunkami życia należą do kluczowych zadań administracji rządowej. Istotna wielkość środków publicznych przeznaczanych corocznie przez administrację rządową na finansowanie zakupu towarów, usług i robót budowlanych może mieć wpływ na realizację celów społecznych i gospodarczych Państwa. Uzasadnia ona również zintensyfikowanie działań na rzecz nowego podejścia do zamówień publicznych.

Nowe podejście do zamówień publicznych oznacza, że instytucje publiczne są zobowiązane nie tylko do dokonywania wydatków publicznych zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych w celu nabycia dóbr, usług i robót budowlanych przy zachowaniu najkorzystniejszej relacji jakości do ceny, ale także powinny wspierać realizację polityk publicznych, w tym w zakresie polityki społecznej.

Społecznie odpowiedzialne zamówienia publiczne służą uwzględnianiu przez zamawiających różnych aspektów społecznych, np. możliwości zatrudnienia i godnej pracy, integracji społecznej, wyrównywania szans. Wspiera to powstawanie rynków świadomych społecznie.

Obowiązujące regulacje ustawowe uprawniają zamawiających do stosowania klauzul społecznych przez określanie dodatkowych wymagań związanych z realizacją zamówień publicznych, w tym zatrudnienia osób bezrobotnych lub młodocianych w celu przygotowania zawodowego oraz osób niepełnosprawnych.

Organy administracji rządowej, w tym Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Szef Służby Cywilnej, Pełnomocnik Rządu do spraw Równego Traktowania, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych podejmują działania promujące stosowanie klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.

II. ZALECENIA

1. Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, ministrowie, kierownicy jednostek podległych i nadzorowanych w działach administracji rządowej, kierownicy jednostek podległych i nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów, wojewodowie oraz kierownicy jednostek rządowej administracji zespolonej, dyrektorzy instytucji gospodarki budżetowej w administracji rządowej są zobowiązani do wzmocnienia działań na rzecz upowszechnienia stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.
2. Kierownicy jednostek administracji rządowej są zobowiązani do analizowania możliwości zastosowania klauzul społecznych we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, a w szczególności w zakresie usług edukacyjnych i szkoleniowych, reklamowych, sprzątania budynków i zarządzania mieniem, ochroniarskich, publikowania i drukowania, komputerowych, konserwacyjnych i naprawczych, telekomunikacyjnych, restauracyjnych oraz cateringowych.
3. Klauzule społeczne powinny być uwzględniane także w zamówieniach, do których nie stosuje się ustawy - Prawo zamówień publicznych.
4. Kierownicy jednostek administracji rządowej powinni uwzględniać klauzule społeczne przy sporządzaniu planu zamówień publicznych na każdy rok budżetowy, w tym dokonywać obowiązkowej oceny na etapie planowania, które z zamówień publicznych mogą być udzielone z zastosowaniem klauzul społecznych.
5. Zaleca się dokonywanie obowiązkowej oceny możliwości zastosowania klauzul społecznych przy udzielaniu zamówień publicznych poza planem zamówień publicznych.
6. W stosowaniu społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych aktywną rolę powinien odgrywać audyt wewnętrzny i kontrola instytucjonalna. Audyt wewnętrzny poprzez systematyczną ocenę systemu zamówień publicznych wspiera kierownika jednostki w efektywniejszym wykorzystaniu klauzul społecznych. Służby kontroli administracji rządowej są zobowiązane uwzględniać powyższe zalecenia podczas kontroli udzielania zamówień publicznych.
7. Zamawiający w celu wspierania zatrudnienia na podstawie umowy o pracę powinni wymagać, aby osoby wykonujące czynności w trakcie realizacji zamówienia na roboty budowlane lub usługi, o ile tylko jest to uzasadnione przedmiotem lub charakterem czynności, były zatrudniane na podstawie umowy o pracę.
8. Kierownicy jednostek administracji rządowej zapewnią, aby umowy w sprawach zamówień publicznych, zawarte z zastosowaniem klauzul społecznych, zawierały postanowienia uprawniające zamawiającego do skutecznego egzekwowania realizacji klauzul społecznych.
9. W trakcie przygotowania i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego rekomenduje się stosowanie podręcznika „Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych” przygotowanego przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

10. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych:

- prowadzi monitoring realizacji zaleceń na podstawie corocznych informacji przygotowywanych przez jednostki administracji rządowej, a jego wyniki, w tym propozycje zmian legislacyjnych przedstawia Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
- prowadzi działania na rzecz zintensyfikowania promocji stosowania klauzul społecznych, w tym dokonuje aktualizacji podręcznika „Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych” oraz prowadzi szkolenia dotyczące stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych;
- upowszechnia dobre praktyki i wspiera jednostki administracji rządowej w prawidłowym stosowaniu uregulowań prawnych dotyczących stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.

III. MONITORING

- 11.** Koordynację wykonania niniejszych zaleceń powierza się Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów we współpracy z Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych, Szefem Służby Cywilnej oraz Pełnomocnikiem Rządu do spraw Równego Traktowania.
- 12.** Członkowie Rady Ministrów w ramach kierowanych przez siebie działów administracji rządowej zapewniają nadzór nad realizacją zaleceń. Wojewodowie wspierają realizację zaleceń w województwach.
- 13.** Minister Finansów zleci w 2016 r. przeprowadzenie audytu wewnętrznego w zakresie stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych oraz przedstawi wyniki Radzie Ministrów.
- 14.** Kierownicy jednostek administracji rządowej przekazują Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych coroczną informację o stosowaniu klauzul społecznych przy udzielaniu zamówień publicznych.
- 15.** Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w terminie do 30 września 2015 r. określi zakres podmiotowy i przedmiotowy oraz terminy przygotowywania i przekazywania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o stosowaniu klauzul społecznych przy udzielaniu zamówień publicznych.
- 16.** Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w terminie do 30 czerwca każdego roku przedstawia Radzie Ministrów podsumowanie i wnioski wynikające z realizacji niniejszych zaleceń.